

Л. Т. Масенко

Караванський Святослав Йосипович

КАРАВАНСЬКИЙ Святослав Йосипович (24. 12. 1920, Одеса - 17. 12. 2016, Балтимор, США) – громадсько-політичний діяч, мовознавець, поет. Чоловік [Н. Строкатої-Караванської](#). Учасник 2-ї світової війни. Навч. в Одес. індустр. інституті (1938–40), Моск. заоч. інституті іноз. мов (1939), Одес. університеті (1962). Співпрацював з ОУН. Організував книгарню укр. літ-ри «Основа». 1944 виїздив у Румунію, однак невдовзі повернувся до Одеси. Того ж року заарешт., 7 травня 1945 засудж. до 25-ти р. позбавлення волі. Покарання відбував на р. Печора, у Магадані, на Колимі, у Мордовії (усі – РФ). У грудні 1960 звільнений за амністією. Повернувся до Одеси. Працював перекладачем у г. «Чорноморська комуна», позаштат. кор. ж. «Україна». Був постій. автором самвидаву, виступав проти русифікації навч. закладів. 13 листопада 1965 заарешт. удруге, відправлений відбувати поперед. термін (8 р. і 7 місяців). 1967 за порушення режиму переведений до Владимир. тюрми (РФ). 23 квітня 1970 на закритому судовому засіданні засудж. ще до 3-х р. тюрми і 7-ми р. таборів особл. режиму. Під час ув'язнення став чл. Канад. ПЕН-клубу. 13 вересня 1979 звільнений, 30 листопада висланий з СРСР із дружиною. Від грудня 1979 – у США. Член Табір. Укр. Гельсин. групи (1977), разом із якою 1979 кооптований до Укр. Гельсин. групи. Мовознав. дослідж. присвяч. проблемам лексикографії, правопису та культури української мови. Уклав «Практичний словник синонімів української мови» (К., 1993; 2000; Л., 2008; 2012), «Російсько-український словник складної лексики» (К., 1998; Л., 2006), «Словник рим української мови» (Л., 2004). Автор праць «Секрети української мови» (К., 1994; Л., 2009), «Пошук українського слова, або боротьба за національне “я”» (К., 2001), «До зір крізь терня, або хочу бути редактором» (Л., 2008), «Книга-журнал одного автора» (Л., 2010), «Звідки пішла єсть Московська мова, або шила в мішку не сховаєш» (Л., 2012). Як поет дебютував у шкіль. роки.

Автор поет. зб. «Сутичка з тайфуном» (Нью-Йорк; Балтимор; Торонто, 1980), «Моє ремесло» (Лондон, 1981), «Ярина з городу Хоми Черешні» (Торонто, 1981), «Гумористичний самвидав» (Філадельфія, 1982).

Рекомендована література

1. Чорновіл В. Лихо з розуму: Портрети двадцяти «злочинців». Париж, 1967, Л., 1991;
2. До справи С. Караванського // Укр. інтелігенція під судом КГБ: Мат. з процесів В. Чорновола, М. Масютка, М. Озерного та ін. Мюнхен, 1970;
3. Масенко Л. Т. У пошуках слова (До 80-річчя Святослава Караванського) // УК. 2001. № 3;
4. Караванський Святослав Йосипович // Рух опору в Україні: 1960–1990. К., 2010.

Бібліографічний опис:

Караванський Святослав Йосипович / Л. Т. Масенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-9583>. – Останнє поновлення : 11 листоп. 2024.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).